

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΗΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932—
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμαὶ 100. Ἐξά-
μνην δραχ. 55. Τρίμνην δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ φράγκα γαλλικά 60,
ἑξάμνην 35 καὶ τρίμνην 20.

ΑΜΕΡΙΚΗΣ: Ἐτησίᾳ δολλάρια 4, ἑξάμνην 2
καὶ τρίμνην 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδέποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'—Τόμος 40ὸς

Ἀθῆναι, 21 Ὀκτωβρίου 1933

Ἔτος 55ον.—Ἀριθ. 47

ΑΠΟ «ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΗΣ ΖΩΗΣ»

2. Η ΣΤΕΓΗ (*)

Ὅταν ξύπνησε τὸ πρωῒ, ἡ Πίτσα,
ἡ μικρότερη ἀδελφὴ τοῦ Ἀλκη,
ἄκουσε ἀπὸ πάνω τῆς κάτω παράξε-
νους κρότους. Ἴσως μάλιστα αὐτοὶ
οἱ κρότοι νὰ τὴν εἶχαν ξυπνήσει,
γιατὶ ἦταν ἀκόμα νωρίς.

Σὰ νὰ περπατοῦσαν κάποιοι πάνω
στὴ σκεπὴ, μιλώντας κιόλα μετὰ
τοὺς δυνατὰ.

Παραξελεύτηκε καὶ φοβήθηκε, Τί
ἦταν αὐτοὶ; Τί ἔκαναν κει-πάνω;
Κλέφτες ποὺ ἀνέβηκαν στὰ κεραμί-
δια καὶ γύρευαν νὰ μποῦν στὸ σπίτι
ἀπὸ καμιά καμινάδα;

Ἀνασηκώθηκε στὸ κρεβάτάκι τῆς
κι' ἀφογκραζόταν, ἔτοιμη νὰ φωνά-
ξη βοήθεια.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη μπῆκε στὴν κά-
μαρα ἡ μητέρα τῆς. Ἡ Νίτσα ὤρμη-
σε στὴν ἀγκαλιὰ τῆς, φωνάζοντας
πνιχτὰ:

— Μαρμὰ!.. Μαρμὰ!.. Κλέ-
φτες στὰ κεραμίδια!..

Ἡ μητέρα γέλασε μὲ τὸ φόβο τῆς.

— Σήχασε, δὲν εἶναι κλέφτες...

Εἰν' ἕνας μάστορας ποὺ τὸν φωνά-
ξαμε νὰ μᾶς διορθώσῃ τὰ κεραμίδια.

Ἡ Νίτσα γούρλωσε τὰ μάτια τῆς.

— Καὶ μὲ ποῖον μιλᾷ; ρώτησε.

— Ἐχει μαζί του κι' ἕνα παιδί

ποὺ τὸν βοηθάει. Ἀνέβηκε, γιὰ βοή-
θεια, κι' ὁ δικὸς μας ὑπηρέτης...

— Ὁ Θανάσης! ἔκαμε ἡ Πίτσα.

Καὶ νὰ μὴ γνωρίσω τὴ φωνή του!

Ναί, ναί, τώρα τὸν ἀκούω... Ὁ κα-
τεργάρης! Αὐτὸς θάνεβηκε γιὰ νὰ

κάνῃ χάρι...

— Ἐλα, συνῆρθεσ τώρα...

— Ναί... Τί ἀνόητη νὰ φοβη-
θῶ!.. Μπαίνουν στὰ σπίτια κλέφτες,

ἡμέρα, ἀπὸ τὰ κεραμίδια καὶ τίς κα-
μινάδες;

Ἡ Πίτσα γέλοῦσε τώρα μὲ τὸ φό-

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

— Μαρμὰ!.. τί ὥρατα ποὺ λάμπει σήμερὰ ὁ ἥλιος

(*) Τὸ θέμα ἀπὸ μιὰ «Ἀθ. Ἐπιστολή».

σμένα με καθαρά! Χάμω σέρονταν παντού κομμάτια τυριού που είχαν κάνει σκουλήκια. (Μπορείτε να τα ιδείτε και στην πίσω εικόνα, μεγαλωμένα με το μικροσκόπιο). Και πολλές αράχνες είχαν απλώσει τα δίχτυα τους σ' όλες τις γωνιές της κουζίνας, απ' το ταβάνι ως τον τοίχο.

Στο σπίτι φώναζαν και μάλλον όλη την ώρα:

— Γιαννούλα, ποῦ είναι ἡ ἀλατιέρα; . . Γιαννούλα, γιατί δὲν τίναξες τὸ χαλί; . . Γιαννούλα, τί ἔγινε ἡ βούρτσα;

Ἡ Γιαννούλα μουρμούριζε:

— Καλὰ ντέ, μὲ σκοτίσατε! . . Γιὰ εἴκοσι ψωροδοξαμιὲς τὴν ἡμέρα ποῦ μοῦ δίνετε, ποῦ δὲν κάνουν οὔτε μιὰ δραχμὴ τὴν ὥρα, θέλετε νὰ σὰς τᾶχω ὅλα ταχυτὰ καὶ καθαρά; Γιὰ νὰ γυμνίσουν αὐτὲς οἱ κατσαρόλες, πρέπει νὰ τίς τριβῇ κανεῖς ἕνα μερόνυχτο. Καὶ σ' αὐτὲς τίς βορμολάκες τῆς κουζίνας, ὅπως κατάντησαν, πατῶ καὶ κολλοῦν τὰ πόδια μου!

«Ὅπως κατάντησαν» . . . Μὰ ποῖος τίς εἶχε καταντήσει ἔτσι;

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

Η ΦΙΛΕΝΑΔΑ ΜΟΥ Η ΤΑΣΙΑ

Ἡ Λιζούλα εἶναι ἑφτά χρονῶν κοριτσάκι. Ἡ ζωούλα τῆς εἶναι πολὺ πλούσια σὲ «περιστατικά» λογιῶ λογιῶ, ποῦ δὲν τὰ πέρνουν εἰδηση ποτὲ οἱ μεγάλοι. Ἡμερολόγιο δὲν κρατᾶ βέβαια ἡ Λιζούλα, γιατί εἶναι μικρή πολὺ, καὶ δὲν ξέρει οὔτε τὴ λέξη ἀκόμα. Μὰ κάθε βράδυ, σὰν πέση στὸ κρεβάτι τῆς, κάνει κάτι ποῦ μοιάζει πολὺ, μὲ ἡμερολόγιο. Πότε χαμηλόφωνα, πότε μὲ τὸ νοῦ τῆς, πότε ξύπνια, μὰ τὸ περισσότερο μισοκοιμισμένη, διηγίεται στὸν ἑαυτὸ τῆς, σὰ νὰ μὴν τὴ ξέρει αὐτὸς, ὅλα τὰ «σπουδαία» τῆς ἡμέρας καὶ τίς ἐντυπώσεις τῆς ἀπὸ τὸ κάθε τί. Κι' ἔτσι ὅσο ν' ἀποκοιμηθῇ γιὰ καλὰ.

Ἐνα «σπουδαίον», τὸ «σπουδαιότερον» ἴσως στὴ ζωὴ τῆς Λιζούλας, εἶναι κι' ὁ πηγαϊμός τῆς στὸ σχολεῖο. Ἡ φιλενάδα τῆς ἡ Τασία, μιὰ γνωριμιὰ τοῦ σχολείου, ἀπασχόλησε γιὰ πολλὰς βραδιὰς τὸ μικρὸ τῆς κεφαλάκι. Ἄν ὅσα σκέφθηκε πάνω σ' αὐτὸ τὸ γεγονός ἦταν νὰ γραφτοῦν μὲ πέννα, ἔτσι θὰ διαδύχαμε πάνω κάτω:

«Πάει! ἔγινε καὶ τοῦτο! Πῆγα κι' ἐγὼ στὸ σχολεῖο. Πῶς τὸ φοβόμουν αὐτὸ τὸ πράγμα! Ὅταν μοῦ ἔλεγαν κουνώντας τὸ κεφάλι: «Λιζούλα, πρέπει πιά!» ἐγὼ δὲ μιλοῦσα, οὔτε κι' ἔκλαιγα. Τοὺς ἀφῆνα νὰ λένε. Μὰ ἡ καρδιά μου σκοτείνιαζε, σκοτείνιαζε. . . Ἐνοιωθα σὰν ὅταν ξυπνᾶω τὰ μεσάνυχτα καὶ βρῶ σκωδυσμένη τὴν καντήλα. . . Καὶ σκεφτόμουν: «Τί λογὴς νᾶναι τὸ σχολεῖο; Τάχα νᾶχει παράθυρα; Ἀκουσα πῶς κάθονται πάνω στὰ σάνδια. . .» Καὶ τέλειωνε πειστωμένη: «Ἐγὼ, δὲ θὰ κάνω φιλενάδες. Ἐγὼ δὲ θὰ μιλῶ καμμιὰς. . . καμμιὰς! . .»

Μὰ καὶ τὸ σχολεῖο παράθυρα ἔχει, κι' ἐγὼ φιλενάδες ἔπιασα ἀπὸ τὴν πρώτη κιόλας μέρα. Ἀλήθεια, κάθονται πάνω στὰ σάνδια, β-

μως αὐτὸ δὲν εἶναι φρικτὸ ὅσο τὸ φανταζόμουν.

«Μὲ βάλανε στὴν τρίτη τάξη. Σὰν τῶμαθε ἡ δ-ις Ἀνθή, ἡ πρώτη μου δασκάλα, μὲ φίλησε γεμάτη χαρὰ καὶ μοῦπε: «Μπράβο, Λιζούλα! Δὲ μὲ ντροπιάσες.»

«Ἐχει πολλὰ καλὰ παιδιὰ στὴν τάξη μας. Ἐξαφνα ἡ Ζωζώκα, ἡ πιὸ ὁμορφὴ ἀπ' ὅλες, ποῦ τὴν πρόσεξα ἐγὼ, καὶ ἡ Τασία ποῦ πρόσεξε αὐτὴ ἐμένα. Τίποτε ἄλλο ξεχωριστὰ συμπαθητικὸ δὲν ἔχει ἡ Τασία. Ὅμως μ' ἀγαπάει πολὺ. Εὐθύς, μόλις ἔλκισε ἡ πόρτα τῆς παράδοσης πίσω ἀπ' τὴ μαρμὰ μου, κι' ἔμεινα ὁλομόναχη ἀνάμεσα στὰ σκαρὰ ἐκεῖνα ξένα κεφάλια, ποῦ γυρνοῦσαν ὅλα καὶ μὲ κοιτούσαν περίεργα, μοῦ φάνηκε πῶς θάρχιζα νὰ κλαίω. Φαντάσου! Τί ντροπή! Καθόμουν ἀλύγιστη στὴ θέση μου καὶ δὲν τολμοῦσα νὰ γυρίσω οὔτε δεξιὰ, οὔτε ἀριστερά. Τότε ἐνοιωτα νὰ μὲ παρακολουθᾷ ἐπίμονα αὐτὴ, ἡ Τασία, καὶ μόλις τὸ μάτι μου ἔπεφτε πάνω τῆς, μοῦ χαμογελοῦσε. Ἔτσι ξεθάρρεψα λιγάκι. Κοίταξα κι' εἶδα πῶς κι' ἄλλα παιδιὰ μοῦ χαμογελοῦσαν μὲ συμπάθεια. Μὰ ἡ Τασία πιότορα ἀπ' ὅλα. Κι' ἔτσι ξεθάρρεψα ὁλότελα. Μοῦ φάνηκε σὰ νᾶμουν σὲ σπίτι μου.

«Στὸ διάλειμμα ἦρθε κοντὰ μου. Παραμέρισε ὅσα παιδιὰ εἶχαν κάνει κύκλο γύρω μου καὶ μοῦ ἔπιασε ξεχωριστὴ κουδέντα. Μοῦ ἔκανε ἕνα σωρὸ ἐρωτήσεων καὶ κομπλιμέντων. Μοῦ εἶπε πῶς μὲ συμπάθησε πολὺ, κι' ἦταν ἐνθουσιασμένη ποῦ θᾶχε πιά μιὰ φιλενάδα ὅπως πρέπει. Γιατί ὅλες οἱ ἄλλες μέσα στὴν τάξη εἶναι «σκάρτα μηδενικά». Ὑστερα, ἀνάλαβε νὰ μοῦ δείξῃ τὸ σχολεῖο κι' ὅλα τοῦ τὰ κατὰτόπια. Νὰ μοῦ μάθῃ τοὺς τύπους καὶ τίς συνήθειες: Ποιὰ δασκάλα εἶναι τοῦ χεριοῦ μας καὶ ποιὰν πρέπει νὰ φοβόμαστε. Ποιὲς σάλες καὶ διάδρομοι εἶναι γιὰ

μᾶς καὶ ποιὲς γιὰ τίς μεγάλες. . .»

—Μὰ, σὺ μπορεῖς νὰ πᾶς ὅπου θέλεις. Δὲ θὰ σὲ μαλώσουνε, πρόσθεσε στὸ τέλος.

— Γιατί; τὴ ρώτησα. Ἐπειδὴ εἶμαι καινούργια;

— Ναι, ναι. . . γιατί εἶσαι καινούργια. . . εἶπε κι' αὐτὴ καὶ χαμογέλασε ἀλλόκοτα.

— Τί εἶχε νὰ χαμογελάσῃ; Ἀλήθεια, τί; . . Γιατί νὰ χαμο. . . Ἡ Ζωζώκα ἔχει χρυσὰ-χρυσὰ μαλλιά. . . Τί ὁμορφα ποῦ εἶναι! . . Ἡ Τασία δὲν τὴν ἀγαπᾷ καθόλου τὴ Ζωζώκα. . . Γιατί δὲν τὴν ἀγαπᾷ; Ἐμένα μ' ἀγαπᾷ. . . Ἀ, πῶς φέγγουνε τὰ μαλλιά τῆς Ζωζώκας. . . Εἶναι πολὺ ἀστεῖο νᾶναι κανεῖς καινούργια. . . Γιατί νὰ γελάσῃ; Γιατί; . .»

Ἡ Λιζούλα εἶχε ἀκόμα πολλὰς ἀπορίες νὰ λύσῃ καὶ πολλὰς ἐντυπώσεις τῆς νὰ διηγηθῇ τοῦ ἑαυτοῦ τῆς. Μὰ ἀπὸ δῶ καὶ πέρα ἀνθρώπινο μυαλὸ δὲν μπορεῖ νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ. Οὐδὲ καὶ τὸ δικὸ τῆς φυσικά. Τὸ φτωχὸ, μὴ πᾶει μπροστὰ καὶ μὴ γυρίσῃ πίσω, καὶ μὴ στριφογυρνᾷ τρεμουλιαστὸ κι' ἀδέξιο στὸν ἴδιο τόπο, σὰν τὴ βελόνα τῆς πυξίδας ποῦ ἔχασε τὸ βοριά τῆς.

Μιὰν ἄλλη βραδυὰ, σὲ λίγες μέρες, ἡ Λιζούλα, πάλι στὸ κρεβατάκι τῆς:

«Τί καλὸ, τί περιποιητικὸ κορίτσι αὐτὴ ἡ Τασία! Καὶ πόσο μ' ἀγαπᾷ. Πηγαίνει πάντα μαζί μου καὶ μὲ παραστῇ ὅσο παίρνω Δίχως αὐτὴν, ποῖος ξέρει πόσες γκάφες θᾶχα κάνει τίς πρώτες αὐτὲς μέρες στὸ σχολεῖο. Ἐρχεται ἡ Κυρία νὰ μὲ ρωτήσῃ κάτι. Ἡ Τασία τῆς ἀπαντοῦσε πρόθυμα στὴ θέση μου, τι πρέπει κι' ὅπως πρέπει, προτοῦ προφθάσω ν' ἀνοίξω ἐγὼ τὸ στόμα μου. Ἡ Κυρία ζητᾷ νὰ δῇ τὰ γραφτά μου. Ἡ Τασία τακίζεταὶ γρήγορα στὰ δύο, τραβάει τὸ τετράδιο ἀπὸ τὴ σάκκα μου—τὴν ξέρει δὲ καλύτερα ἀπὸ τὴ δική τῆς—καὶ τὸ παρουσιάζει ἀνοιγμένο στὴ σελίδα ποῦ πρέπει. Κι' ἂν ἡ Κυρία μοῦ χαϊδεύει τὰ μαλλιά, αὐτὴ στὸ πλάι μου χαμογελᾷ εὐχαριστημένη. Τί καλὴ, μὰ τί καλὴ ποῦ εἶναι! Πῶς νὰ τῆς τὸ ξεπληρώσω ἐγὼ;

Στὸ τραπέζι κάθεται κοντὰ μου. Μοῦ ξεδιπλώνει καὶ μοῦ στρώνει τὴν πετσέτα μου καὶ μοῦ ἀνοίγει τὰ φαγιά μου.

— Γιὰ νὰ βλέπῃ τί τρῶς! μοῦ λέει ἡ Μαρία, ἡ καμαριέρα, ποῦ τῆς τὰ διηγίεμαι τὸ βράδυ ποῦ μὲ γδύνει. Μὰ, ὅχι! Γιατί; Μήπως θὰ νᾶμπει στὴ δική τῆς τσέπη; Τί τὴν

νοιάζει; Ποτὲ τῆς, μὰ ποτὲ τῆς δὲ δέχτηκε τίποτα ἀπὸ τὰ γλυκὰ καὶ τὰ φρούτα ποῦ τῆς πρόσφερα. Εἶναι πολὺ περήφανη. Ἡ Μαρία εἶναι πολὺ κακιὰ. Μὰ ἡ φιλενάδα μου ἡ Τασία εἶναι πολὺ, πολὺ, πολὺ καλὴ. Καὶ μ' ἀγαπᾷ! Πόσο μ' ἀγαπᾷ! Καλύτερα ἀπὸ τ' ἀδελφία μου. Μιὰ μέρα τῆς εἶπα:

— Ἀχ! πῶς θᾶθελα νᾶσουν ἀδελφή μου!

— Κι' ἐγὼ τὸ ἴδιο! μ' ἀπάντησε. Καὶ μόνο ποῦ δὲν ἔκλαψε ἀπὸ τὴ λύπη τῆς ποῦ δὲν εἶναι. Τὰ μάτια τῆς βουρκώσανε. Κι' ἐγὼ μετάνιωσα ποῦ μίλησα. Ἐ, καὶ νὰ τὴν ἔβλεπε αὐτὴ ἡ Μαρία! Ξέρεις τί μοῦπε τὸ βράδυ σὰν τῆς τὰ διηγίθηκα;

— Γιὰ νὰ μοιράζεται τὰ καλὰ σου; κουτόπαιδο.

Φρένιασα! Μοῦ ἦρθε νὰ τὴ δείρω. . . Θαρρῶ καὶ πῶς τὴ χτύπησα λιγάκι. Μὰ γιατί νὰ λένε ὅλο κακὸ γιὰ τὴ φιλενάδα μου τὴν Τασία;

«Σήμερα τὴν Τασία τὴν φώναξε ἡ Κυρία στὸ διευθυντήριο. Ἐγὼ ἔμεινα μόνη κι' ἔπιασα κουδέντα μὲ τὴ Ζωζώκα. Σὰ γύρισε ἡ Τασία καὶ μὲ εἶδε μαζί τῆς, κατσούφιασε.

— Ἐλα δῶ, μοῦ εἶπε. Καὶ μὲ τράβηξε ἀπὸ τὸ μανίκι. Καὶ σὰ μείναμε μόνες:

— Αὐτὲς δὲν εἶναι γνωριμιὲς γιὰ σένα, μοῦ εἶπε.

— Γιατί; εἶναι κακὸ παιδί; ρώτησα κοιτάζοντας μὲ λύπη τὸ κουκλίστικο κεφαλάκι τῆς Ζωζώκας.

— Κάτι χειρότερο! ἀπάντησε ἡ Τασία μὲ φρίκη. Ὁ πατέρας τῆς εἶναι μανδύης. . .

— Οὐ! . . ἔκανα κι' ἐγὼ κολλώντας ἄθελα τὴ φρίκη τῆς. Μὰ ἀπὸ μέσα μου σὰ νὰ ξαλάφρωσα λιγάκι, γιατί δὲν τῶνοισα φταίξιμο τόσο βαρὺ αὐτὸ γιὰ τὴ Ζωζώκα.

(Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο)

ΜΑΓΙΑ ΔΡΟΣΟΥ

ΤΟΥ ΜΑΓΑΖΙΟΥ

Τὰ τύλιξε προσεκτικὰ, μὲ τάξη, σὲ πράσινο πολὺτιμο μετάξι.

Ἀπὸ ρουμπίνια ρόδα, ἀπὸ μαργαριτάρια κοῖνοι, ὡς αὐτὸς τὰ κοῖνει,

τὰ θέλησε, τὰ βλέπει ὥραϊα· ὅχι ὅπως [στὴ φύση

τὰ εἶδεν ἢ τὰ σπούδασε. Μὲς στὸ ταμειο θὰ τ' ἀφίσει,

δείγμα τῆς τολμηρῆς δουλειᾶς τῶν καὶ [λιανῆς.

Στὸ μαγαζὶ σὰν μπεῖ ἀγοραστὴς κανεῖς, βγάδει ἀπ' τὲς θήκες ἄλλα καὶ πουλεῖ

[—περίφημα στολιδία— βραχιόλια, ἀλυσίδες, περιδέματα καὶ δαχτυλίδια.

Κ. Π. ΚΑΒΑΦΗΣ

Η ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΗΣ ΜΠΕΤΤΥ

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ ΕΥΔΟΧΙΕ ΔΥΡΥΙΣ

— Συνέχει ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

«Πρὸς τὴν μίς Ἐλισσάβετ Μὰν-Γουὶρ εἰς Γκρήνμπορο»

Ἐλαβα τὸ γράμμα σας καὶ ἔκανα ὅ,τι μοῦ ἦταν δυνατό γιὰ νὰ σὰς εὐχαριστήσω, δηλαδὴ ἐζήτησα καὶ πάλι ὅλα τὰ ἔγγραφα τοῦ παπποῦ σας, μὲ τὴν ἐλπίδα μήπως ἀνακαλύψετε κανένα νέον στοιχεῖον σχετικὸν μὲ τὴν οἰκογένεια τῆς μητέρας. Δὲν βρήκα ὅμως τίποτε. Οἱ γονεῖς τῆς μητέρας σας ἦταν Γάλλοι. Αὐτὸ τὸ γνωρίζετε. Εἶχαν ἔλθει καὶ ἐγκατασταθεῖ στὴ Βοστώνη καὶ ἔχω κάθε δεδωμένον νὰ πιστεύω ὅτι ἔχουν πεθάνει, γιατί ὅλες οἱ ἔρευνες, ποῦ εἶχα κάνει εἰς τὴν Ἀμερικὴν γιὰ ν' ἀνακαλύψω τὰ ἴχνη τους, εἶχαν μείνει χωρὶς ἀποτέλεσμα. Τὸ ὄνομά των ἦταν «Δαλουέτ» μοῦ φαίνεται πῶς αὐτὸ σὰς τὸ εἶχα πῇ. Ὅπωςδὴποτε τὸ ὄνομα αὐτὸ μπορεῖτε νὰ τὸ βρῆτε καὶ σεῖς στὰ ἔγγραφα ποῦ ἄφησα στὸν κηδεμόνα σας, τὰ σχετικά μὲ τὴν κληρονομία σας.

Ἐὰν ἔχετε ἀκόμη συγγενεῖς αὐτοὶ ἐξάπαντος θὰ εἶναι πολὺ μακρυνοὶ καὶ θὰ ζοῦν στὴν Γαλλία.

Φοβάμαι πῶς θὰ εἶναι πολὺ δύσκολο, ἂν ὅχι καὶ ἀδύνατο νὰ τοὺς ἀνακαλύψουμε. Ἄλλωστε δὲν ξέρω τί ἐνδιαφέρον θὰ εἶχαν γιὰ σὰς τὰ δεύτερα ἢ τὰ τρίτα ξαδέλφια σας.

Πάντως ἂν ἐπιμένετε, μπορῶ νὰ κάνω ἀκόμη μερικὰς ἐνέργειες, ἀλλ' αὐτὲς δὲν ἔχουν παρὰ πολὺ μικρὰς ἐλπίδες, γιατί ἡ ἀπόστασις εἶναι πολὺ μεγάλη. Τὸ ξέρετε ὅμως, ἀγαπητὴ μικρούλα, πῶς σὰς εἶμαι πολὺ ἀφωσιωμένος καὶ πῶς γιὰ νὰ σὰς εὐχαριστήσω, δὲν θὰ σταματήσω μπροστὰ σὲ καμμιά δυσκολία.

Μὲ τοὺς θερμότερους χαιρετισμοὺς μου εἰς τὴν οἰκογένειαν Βὰν Κούρτ καὶ τίς καλύτερές μου εὐχὰς γιὰ τὴν υγεία καὶ τὴν εὐτυχία σας, μένω ὁ ἀφωσιωμένος σας

Τζῶν Μόρρις

Ἡ Μπέττυ διάβασε τὸ γράμμα αὐτὸ δύο φορὲς στὴ σειρά, ὕστερα κάθησε στὴν κουνιστὴ τῆς πολυθρόνα καὶ παίρνοντας τὴν ἀπαγορευμένη Πόλλυ στὰ γόνατά τῆς:

— Μπεμπέκα μου, τῆς εἶπε ἀναστενάζοντας, μοῦ φαίνεται πῶς πρέπει νὰ τὸ πάρουμε ἀπόφαση· δὲν θὰ βροῦμε ἄλλθινὸ παπποῦ ἢ γιαιά. Τὸ πολὺ πολὺ ν' ἀνακαλύψουμε τίποτε μακρυνὰ ξαδέλφια. Θᾶθελες, Πόλλυ, νὰ εἶχες ἕναν ξάδελφο ἢ μιὰ ξαδέλφη;

— Τσαδέφη; ἐπανάλαβε ἡ μικρούλα ἀρθρώνοντας μὲ κίπο τὴ λέξη.

Μονομιᾶς:

— ὦ, φώναξε ἡ Μπέττυ, αὐτὸ εἶναι περίεργο!

Ἡ Πόλλυ τὴν κοίταξε τρομαγμένη.

— Ποῦ εἶναι ὁ Τζᾶκ; ρώτησε βάζοντας κάτω τὸ παιδί μ' ἕναν ἀποτομο τρόπο ὁλότελα ἀσυνείθιστο γιὰ τὴν μικρούλα.

— Μελετᾷ τὸ μάθημά του στὴν κάμαρά του, εἶπε ἡ Πόλλυ. Ὅταν θέλησα νὰ μπῶ μέσα, φώναξε: «Φύγε, ἄσε με ἡσυχο!»

Ἡ Μπέττυ σφύριξε δυνατά.

Αὐτὸς ὁ τρόπος νὰ προσκαλῇ ὁ ἕνας τὸν ἄλλον συνεθίζεται πολὺ στὴν Ἀμερικὴν. Τὰ δύο παιδιὰ εἶχαν ἕνα ἰδιαιτέρο σφύριγμα κι' αὐτὸ ἦταν τὸ σύνθημά τους ὅταν ὁ ἕνας εἶχε ἀπόλυτη ἀνάγκη νὰ ἰδῇ τὸν ἄλλον.

Τὴν ἄλλη στιγμὴ ὁ Τζᾶκ βρισκόταν στὴν πόρτα τῆς βιβλιοθήκης.

— Τί συμβαίνει; ρώτησε.

— ὦ Τζᾶκ, ἂν γνῶρίζεις! ἔλαβα γράμμα ἀπὸ τὸν κύριο Μόρρις. Διάβασέ το.

Ὁ Τζᾶκ πῆρε τὸ γράμμα στὰ χέρια του.

— Αὐτὸ τὸ γράμμα δὲν εἶναι καὶ τόσο εὐχάριστο, εἶπε, ἀφοῦ τὸ διάβασε. Πρέπει νὰ τὸ πάρῃς πιά ὀριστικὰ ἀπόφαση, πῶς δὲν θὰ μπορέσης νὰ βρῆς ποτὲ τοὺς συγγενεῖς σου.

— Ὅχι δά, ἀπεναντίας! Δὲν διάβασες τί λέει μέσα;

— Τί; ἔκανε ὁ Τζᾶκ ρίχνοντας πάλι μιὰ ματιὰ στὸ γράμμα.

— Ὁ κύριος Μόρρις μοῦ γράφει ὅτι οἱ γονεῖς τῆς μητέρας μου, ποῦ ἦταν Γάλλοι, ὀνομάζονταν Δαλουέτ.

— Πῶς ἦταν Γάλλοι, αὐτὸ τὸ ἔξερα. Τὸ ὄνομά τους μόνο δὲν τὸ γνῶρίζα. Τί ἔχει ὅμως νὰ κάνῃ;

— Δὲν θυμάσαι λοιπόν; ἐκεῖ . . . στοῦ κυρίου Ρὸς; Ἡ κυρία ποῦ εἶχανε στὸ σπίτι τους καὶ ποῦ τὴ λέγανε κυρία Λάρκ;

— Ἐ, λοιπόν;

— Λάρκ, γαλλικά, σημαίνει κορυδαλλός, Ἄλουέτ The Lark—! alouette.

— Γιὰ φαντάσου! Ἀλήθεια. Τὸ εἶχα ξεχάσει. Τώρα θυμάμαι ποῦ εἶχατε κάνει μιὰ τέτοια συζήτηση.

— Θυμάσαι πῶς ὁ κύριος Ρὸς μᾶς εἶχε πεῖ, ὅτι τὸ ὄνομα ἐκεῖνης

— Τσαδέφη; ἐπανάλαβε ἡ μικρούλα ἀρθρώνοντας μὲ κίπο τὴ λέξη.

Μονομιᾶς:

— ὦ, φώναξε ἡ Μπέττυ, αὐτὸ εἶναι περίεργο!

Ἡ Πόλλυ τὴν κοίταξε τρομαγμένη.

— Ποῦ εἶναι ὁ Τζᾶκ; ρώτησε βάζοντας κάτω τὸ παιδί μ' ἕναν ἀποτομο τρόπο ὁλότελα ἀσυνείθιστο γιὰ τὴν μικρούλα.

— Μελετᾷ τὸ μάθημά του στὴν κάμαρά του, εἶπε ἡ Πόλλυ. Ὅταν θέλησα νὰ μπῶ μέσα, φώναξε: «Φύγε, ἄσε με ἡσυχο!»

Ἡ Μπέττυ σφύριξε δυνατά.

Αὐτὸς ὁ τρόπος νὰ προσκαλῇ ὁ ἕνας τὸν ἄλλον συνεθίζεται πολὺ στὴν Ἀμερικὴν. Τὰ δύο παιδιὰ εἶχαν ἕνα ἰδιαιτέρο σφύριγμα κι' αὐτὸ ἦταν τὸ σύνθημά τους ὅταν ὁ ἕνας εἶχε ἀπόλυτη ἀνάγκη νὰ ἰδῇ τὸν ἄλλον.

Τὴν ἄλλη στιγμὴ ὁ Τζᾶκ βρισκόταν στὴν πόρτα τῆς βιβλιοθήκης.

— Τί συμβαίνει; ρώτησε.

— ὦ Τζᾶκ, ἂν γνῶρίζεις! ἔλαβα γράμμα ἀπὸ τὸν κύριο Μόρρις. Διάβασέ το.

Ὁ Τζᾶκ πῆρε τὸ γράμμα στὰ χέρια του.

— Αὐτὸ τὸ γράμμα δὲν εἶναι καὶ τόσο εὐχάριστο, εἶπε, ἀφοῦ τὸ διάβασε. Πρέπει νὰ τὸ πάρῃς πιά ὀριστικὰ ἀπόφαση, πῶς δὲν θὰ μπορέσης νὰ βρῆς ποτὲ τοὺς συγγενεῖς σου.

— Ὅχι δά, ἀπεναντίας! Δὲν διάβασες τί λέει μέσα;

— Τί; ἔκανε ὁ Τζᾶκ ρίχνοντας πάλι μιὰ ματιὰ στὸ γράμμα.

— Ὁ κύριος Μόρρις μοῦ γράφει ὅτι οἱ γονεῖς τῆς μητέρας μου, ποῦ ἦταν Γάλλοι, ὀνομάζονταν Δαλουέτ.

— Πῶς ἦταν Γάλλοι, αὐτὸ τὸ ἔξερα. Τὸ ὄνομά τους μόνο δὲν τὸ γνῶρίζα. Τί ἔχει ὅμως νὰ κάνῃ;

— Δὲν θυμάσαι λοιπόν; ἐκεῖ . . . στοῦ κυρίου Ρὸς; Ἡ κυρία ποῦ εἶχανε στὸ σπίτι τους καὶ ποῦ τὴ λέγανε κυρία Λάρκ;

— Ἐ, λοιπόν;

— Λάρκ, γαλλικά, σημαίνει κορυδαλλός, Ἄλουέτ The Lark—! alouette.

— Γιὰ φ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ Δασκάλα: — Ἡ μαμμά σου, Κατινίτσα, ἀγοράζει μιὰ ὀκτὼ βωδινὸ 37 δρ., ἕνα κουνουπίδι 5 δρ., καρόττα 3 δρ. Τί κάνουν ὅλ' αὐτά;
Ἡ Κατινίτσα: — Μιὰ ὠραία σούπα, κυρία!

Ὁ Τάκης: — Ξέρεις, Γεώργιο, ποιὸς εἶν' ἐκεῖνος πού, ἐνὸς ἔχει δυὸ πόδια ὅπως ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, ἐργάζεται μὲ πέντε;
Ὁ Γεώργιος: — Ὁχι, ἐσὺ ξέρεις;
Ὁ Τάκης: — Νά, ὁ φωτογράφος!

Στὸ σιδηρόδρομο.
Ὁ ἐλεγκτής: — Ποῦ εἶναι τὸ ἄλλο εἰσιτήριο; Εἰστε δυὸ καί μοῦ δώσατε μόνον ἕνα.
Τὰ παιδιὰ: — Μά, κύριε, εἴμαστε διδυμοὶ!

τῆς κυρίας δὲν ἦταν Λάρκ; Ὅτι εἶχε ἕνα ξένο ὄνομα πού δὲν μπορούσαν νὰ τὸ προφέρουν καὶ πού γαλλικὰ ἐσήμαινε ὅ,τι καὶ τὸ Λάρκ ἐγγλέζικα;

— Ναί, ναί, θυμάμαι.

— Ἐ; Γιά φαντάσου λοιπόν, Τζάκ, ἂν αὐτὴ ἡ κυρία ἦταν συγγενῆς μου. Ἄν ἦταν ἡ θεία μου, ἡ ἀδελφὴ τῆς μητέρας μου; Τί χαρὰ γιὰ μένα νὰ ἔχω μιὰ ἀληθινὴ θεία!

— Δὲν θὰ κάνω μάθημα σήμερα ἐξακολούθησε, εἶμαι πολὺ ταραγμένη. Ὅ,τι πῆς στὸν κύριο Μίξον. Πές του ὅ,τι θέλεις τέλος πάντων. Ἐγὼ πάω στὸ σπίτι τῆς κυρίας Βάν-Κούρτ νὰ ζητήσω συμβουλὴ ἀπὸ τὴν μὲς Μάργκαρετ καὶ τὸν ἀδελφὸ τῆς.

Λίγα λεπτὰ ἀργότερα, ὁ Ντίτς ἔτρεχε κάτω ἀπὸ τὴν δένδρσοιχία μεταφέροντας τὴ νεαρή του κυρία στὸ σπίτι τῶν Βάν-Κούρτ.

Σύμφωνα μὲ τὴ συνήθειά της, πού δὲν μπορούσε νὰ τὴν ἀρνηθῇ, ἡ Μπέττυ μπήκε μὲς στὸ σπίτι σὰν ἀνεμοστρόβιλος. Οἱ δύο κυρίες βρίσκονταν στὸ μικρὸ σαλονάκι, καθισμένες μπρὸς στὸ τζάκι ὅπου ἔκαιγε μιὰ λαμπρὴ φωτιά. Ἡ Μπέττυ τίς φίλησε, ἔβγαλε τὸ παλτό της καὶ τὸ κατέλλο της, καὶ παίρνοντας ἕνα σκαμνάκι, κάθισε κάμποση ὥρα ἀμίλητη μπροστὰ στὸ τζάκι. Ὑστερα, ἀφοῦ ἔκρινε ὅτι στὴν περίστασι αὐτὴ ἡ πιδ σημαντικὴ θὰ ἦταν ἡ γνώμη τῆς κυρίας Βάν-Κούρτ, τοποθέτησε τὸ σκαμνὶ μπροστὰ στὰ πόδια της, κάθισε καί, πιάνοντας τὰ χέρια της, τῆς εἶπε:

— Ὅ,τι ἤθελα νὰ σὰς παρακαλέσω,

κυρία, νὰ μὲ βοηθήσετε. Ἐλάβα ἕνα γράμμα τοῦ κυρίου Μόρρις ὅπου μοῦ γράφει τὸ ὄνομα τῆς οἰκογενείας τῆς μητέρας μου. Καὶ μοῦ φαίνεται πὼς τὸ ὄνομα αὐτὸ εἶναι τὸ ἴδιο μὲ τὸ ὄνομα τῆς κυρίας πού πῆγαινε κάθε καλοκαίρι καὶ ἔμεινε στὸ σπίτι τῶν Ρός. Ξέρετε, τὸ σπίτι ἐκεῖνο ὅπου βρήκαμε ἄσυλο τὴ νύχτα τῆς τρικυμίας, ὁ κύριος Ριχάρδος, ὁ Τζάκ καὶ ἐγώ;

— Νομίζω, εἶπε ἡ Μάργκαρετ, πὼς τὸ ὄνομα αὐτὸ ἦταν Λάρκ.

— Ναί, καὶ τὸ οἰκογενειακὸ ὄνομα τῆς μητέρας μου ἦταν Λαλουέτ, Lark ἀγγλικά εἶναι γαλλικὰ alouette.

Πραγματικά, ἔκανε ἡ κυρία Βάν-Κούρτ πού καὶ σ' ἐκείνην ἔκανε ἐντύπωση αὐτὴ ἡ σύμπτωση.

— Λοιπόν, κυρία, ἐπανάλαβε ἡ Μπέττυ, θέλω νὰ σὰς παρακαλέσω νὰ μὲ βοηθήσετε νὰ βρῶ τοὺς συγγενεῖς μου. Θέλετε νάρητε μαζί μου;

— Νὰ σὲ βοηθήσω, κοριτσάκι μου, μὲ ὅλη μου τὴν καρδιά. Τί θέλεις ὁμῶς νὰ κάνω; Ποῦ νὰ πάμε; Ἀπὸ ποῦ νὰ ζητήσουμε πληροφορίες; εἶπε ἡ κυρία Βάν-Κούρτ μὲ κάποια ἀμηχανία.

— Ὁ κ. Ρός, εἶπε ἡ Μπέττυ, μὰς ἔλεγε ὅτι τὸ ὄνομα Λάρκ πού μεταχειρίζονταν γιὰ ἐκείνη τὴν κυρία, δὲν ἦταν τὸ δικό της καὶ πὼς τὴν φώναζαν ἔτσι καὶ γιὰ τὴν ὠραία της φωνὴ καὶ γιὰ τὴν λέξη Λάρκ ἦταν ἡ μετάφραση τοῦ πραγματικοῦ της ὀνόματος, πού ἦταν γαλλικὸ καὶ δὲν μπορούσαν νὰ τὸ προφέρουν.

— Θυμάμαι καὶ ἐγὼ ὅτι μὰς τὰ εἶχε πεῖ ὅλα αὐτά, συμφώνησε ἡ μὲς Μάργκαρετ.

— Ἄν αὐτὴ ἡ κυρία Λάρκ ἦ Λαλουέτ ἦταν καμμιά συγγενίσσα, καμμιά ἀδελφὴ τῆς μητέρας μου; Ἄν ἦταν ἡ θεία μου;

— Τί ἰδέα! ἔκανε ἡ κυρία Βάν-Κούρτ. Ἐννενηντὰ ἐννέα φορὲς στίς ἑκατὸ εἶναι μιὰ τέτοια πιθανότης νὰ εἶναι ἔτσι τὸ πρᾶγμα.

— Ἐὰν καὶ μιὰ φορὰ στίς ἑκατὸ εἶναι μιὰ τέτοια πιθανότης, εἶπε ἡ Μπέττυ ζωντὰ, ἐγὼ δὲν θέλω νὰ τὴ χάσω.

— Ἡ μικρούλα μας φίλη ἔχει δίκιο, εἶπε ἡ Μάργκαρετ, παίρνοντας ὅπως πάντα τὸ μέρος τῆς Μπέττυ. Καὶ μιὰ στίς χίλιες ἀκόμη νὰ ἦταν, πάλι θὰ εἶχε δίκιο.

Ἡ Μπέττυ τῆς ἔρριξε μιὰ ματιὰ γεμάτη εὐγνωμοσύνη.

— Τὸ ἐπαναλαμβάνω ὁμῶς, εἶπε ἡ κυρία Βάν-Κούρτ, ἐγὼ εἶμαι πρόθυμη νὰ κάνω ὅ,τι χρειάζεται γιὰ νὰ βρῇ ἡ ἀγαπημένη μας Μπέττυ κανένα μέλος τῆς οἰκογενείας της. Καταλαβαίνω τὴν ἐπιθυμία πού ἔχει καὶ θὰ τὴν βοηθήσω μὲ κάθε τρόπο. Καὶ πάλι ὁμῶς ξαναρωτῶ; Τί πρέπει νὰ κάνουμε; Πὼς νὰ ἐνεργήσουμε;

— Δὲν θάπρεπε πρῶτα ἀπὸ κάθε τι ἄλλο, πρότεινε ἡ μὲς Μάργκαρετ, νὰ φροντίσουμε νὰ πληροφορηθοῦμε ἀπὸ τοὺς Ρός τὴν διεύθυνση τῆς κυρίας Λάρκ;

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Ο ΜΟΥΣΤΑΚΑΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ Α. de GERIOLLES

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ὅσοι τολμοῦν νὰ τὸν πλησιάζουν πέφτουν χτυπημένοι ἀπὸ τὸ φοβερὸ τοῦ ὄπλου.

Τὸ πρᾶγμα ὅμως τραβάει πολὺ. Πρέπει νὰ δοθῇ ἕνα τέλος. Ἀρπάζει τὰ πιστόλια. Τὰ μαλλιά του τσουρουφλίζονται ἀπὸ τὴν μπαρούτη. Νοιώθει πὼς ὅλα εἶναι χαμένα, πὼς θὰ πεθάνη πολεμώντας ὡς τὸ τέλος καὶ φωνάζει.

— Τρέξτε! Σώστε τὴ σημαία!

Μὰ ἡ φωνὴ του χάνεται μέσα στὴν τόση βοή.

Τότε, σὰν τρελλὸς ἀπὸ τὸ θυμὸ του καὶ ἀπὸ τὸν πόνο, μὲ τὰ μάτια κατακόκκινα, ὁ Μουστάκας χυμᾷ.

Ἀλλοῖμονο, κακόμοιρε, ἔνδοξε σκύλε, τὸ θάρρος σου εἶναι περιττό! Τρυπημένος σ' ὅλο τὸ κορμὶ ἀπὸ τίς ἐχθρικές σφαῖρες, ὁ σηματοφόρος πέφτει μπρούμυτα κρατώντας στὰ κοκκαλωμένα χέρια σφικτὰ τὸ κοντάρι τῆς σημαίας του.

Ὁ Μουστάκας εἶχε πηδήσει ἐπάνω στὸ σωριασμένο σῶμα, καὶ ἐκεῖ, ἄγριος καὶ φοβερός ὑπερασπιζόταν τὴ σημαία του. Αὐτὸ δὲν κράτησε παρὰ ἕνα δευτερόλεπτο. Μὰ ὥστόσο γιὰ μιὰ στιγμή, οἱ Αὐστριακοὶ ἔμειναν διστακτικοί. Ὑστερα προτείνοντας τὴν ἐπιφύλαξη, ὤρμησαν κατεπάνω στὸ Μουστάκα.

Ἐνα λεπτὸ ἀκόμη καὶ τὸ γενναῖο ζῶο θὰ γινόταν κομμάτια. Μὰ ξαφνικὰ μιὰ ὁμοβροντία ἀπὸ τουφεκιές πέφτει ἐπάνω στοὺς Αὐστριακοὺς καὶ τοὺς σκορπίζει δίχως νὰ χτυπήσῃ αὐτόν. Ὁ Μουστάκας σώθηκε!

Ὡρα πολλή, μὲ τὰ ἀνθρώπινά του μάτια, θοὰ ἀπὸ τὴ συγκίνηση, ὁ καλὸς σκύλος ἔμεινε στὴν ἴδια θέση γλύφοντας τὸ πρόσωπο τοῦ νεκροῦ σηματοφόρου. Ὑστερα τὰ πατριωτικά του ἔνστικτα ὑπερίσχυαν. Θυμήθηκε τὴ σημαία. Ἐπρεπε νὰ τὴν πάρῃ ἀπὸ τὰ κοκκαλωμένα δάχτυλα πού τὴν κρατοῦσαν. Δοκιμάζει νὰ τὴν τραβήξῃ πολεμώντας μὲ τὰ δάχτυλα καὶ μὲ τὰ πόδια. Ἀδύνατο! Τότε ξεσχίζει τὸ ὕψος ἀπὸ τὸ κοντάρι καί, κρατώντας ἀνάμεσα στὰ δόντια του τὸ ἔνδοξο κουρέλι, τρέχει πρὸς τοὺς δικούς του.

Εἴκοσι βήματα παρακάτω μιὰ σφαῖρα τοῦ τσακίζει τὸ πόδι. Καὶ τότε ἀναίσθητος, λιποθυμισμένος, κυλιέται ἀνάμεσα στοὺς πληγωμένους καὶ στοὺς νεκρούς.

«Μουστάκας, σκύλος τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ, ἀξίζει κάθε σεβασμὸ σὰν γενναῖος στρατιώτης.»

Ἀπὸ τὴν ἄλλη ὄψη ἦταν γραμμένο:

«Στὴ μάχη τοῦ Αὐστερλίτς, πληγώθηκε στὸ πόδι σώζοντας τὴ σημαία τοῦ συντάγματός του.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Σ'.

Ὁ Μουστάκας βρισκόταν στίς μεγαλύτερες τοῦ δόξης. Δὲν χρειαζόταν παρὰ μονάχα τὸ στεφάνωμα τῆς ἔνδοξης σταδιοδρομίας του. Κι' αὐτὸ δὲν τοῦ ἔλειπε. Δίχως ἄλλο ἢ τὴν χηρὴν δὲν ἀρνιόταν τίποτε στὸν εὐνοούμενόν της.

Ὁ Ναπολέον εἶχε ἀκούσει γιὰ τὸ δραματικὸ ἐπεσόδιον τοῦ Αὐστερλίτς. Τὸ θάρρος τ' ἀγαποῦσε καὶ τὸ ἐκτιμοῦσε. Ἐπειτα, εἶχε κεντρίσθῃ καὶ ἡ περιέργειά του. Θέλησε λοιπὸν νὰ γνωρίσῃ τὸν τετράποδο αὐτόν ἥρωα πού τὸν ἐξυμνοῦσαν ὅλοι.

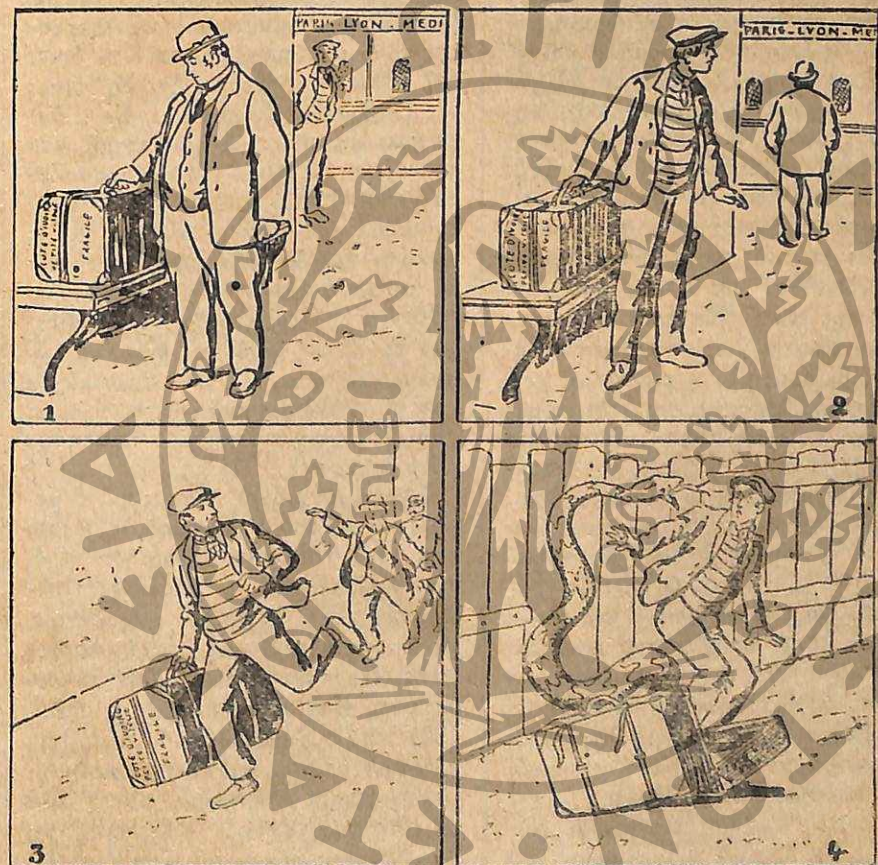
Ὁ Μουστάκας λίγο ἔλειψε νὰ πεθάνῃ ἀπὸ τὴ συγκίνηση καὶ ἀπὸ τὴν εὐτυχία. Ὡς τόσο δὲν θέλησε νὰ χάσῃ τὴν ψυχραιμία ἔστω καὶ ἂν παρουσιάζονταν μπροστὰ σ' ἐκεῖνον πού τότε ἦταν ὁ κύριος τοῦ κόσμου.

(Ἀκολουθεῖ)

KIMON AAKIANH

Ο ΚΛΕΦΤΗΣ ΠΟΥ ΤΗΝ ΕΠΑΘΕ

Ἀστεία ἱστορία σὲ τέσσερις εἰκόνες χωρὶς λόγια

Ἀνεκινώθη ἀπὸ τὸν Κωστῆν Ἀδριανὸ

ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΡΕΑΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΣ

Άγαπητοί μου,

ΤΗΝ άλλη φορά μείναμε στο Ρωμαντισμό που είχε διαδεχθεί τον Κλασικισμό. Άλλα και τον Κλασικισμό σε λίγο τον διαδέχθηκε ο **Ρεαλισμός**. Η λέξη παράγεται από το λατινικό *res* που σημαίνει **πραγμα**. Έλληνικά λέγεται **πραγματικισμός** — πραγματικιστής, πραγματικιστική Σχολή κτλ. — επικρατεί όμως, όπως για τόσα άλλα πράγματα, ο ξένος όρος. Άλλα τί είναι αυτός ο Ρεαλισμός; Η αντίδραση, απλούστατα, στο Ρωμαντισμό, που ο κόσμος είχε αρχίσει να τον βαρύνει και να γυρεύει κάτι καινούργιο. "Ωχ αδερφέ! — έλεγαν — δλο για λίμνες και για φεγγάρια θα διαβάζουμε, για σκοτεινές νύχτες σε νεκροταφεία, για ιτιές και κυπαρίσσια, για κουκουβάγιες και γκιώνηδες, για μεσαιωνικούς πύργους, έπιπότες, πυργόδεσποινες, για σταυροφορίες; Αυτά πέρασαν. Δεν υπάρχει σύγχρονη ζωή; Αυτά είναι ψεύτικα. Δεν υπάρχουν πράγματα πιδ αληθινά; Η Τέχνη δεν θα μπορούσε ν' αναπαρασταίη την **πραγματικότητα**, με λιγώτερη φαντασία, με περισσότερη αλήθεια, και να τέρπει, να συγκινή, να διδάσκει καλύτερα, θετικώτερα; Έτσι γεννήθηκε ο Ρεαλισμός, ή Σχολή δηλαδή που προσπαθούσε ν' αποδίδει την πραγματικότητα, τη φύση, να ζωγραφίζει την αληθινή ζωή, είτε σύγχρονη, είτε και περασμένη. Οι αντιπρόσωποι αυτής της Σχολής ήταν προπάντων μυθιστοριογράφοι. Και στά μυθιστορήματά τους, πολύ αλλοιωτικά από τα συνηθισμένα ως τότε, έδιναν τη γύρω τους φύση και ζωή όπως είναι, χωρίς να παραμορφώνουν τίποτα, χωρίς να συμπληρώνουν αυθαίρετα με τη φαντασία, χωρίς να παραλείπουν καμιά λεπτομέρεια από έλλειψη γνώσης ή άμέλεια παρατήρησης, και χωρίς να διστάζουν ούτε μπροστά στα πιο ωμά κι' άσχημα πράγματα. Η όμορφιά, έλεγαν, κι' ή ποίηση βγαίνει μόνο από την πιστή πραγματικότητα. Περίγραψε μου, ζωγράφισε μου όπως είναι, αληθινά, ένα οποιοδήποτε πράγμα, κι' ή τέχνη θα το κάμει όμορφο αν είναι κι' άσχημο, και ποιητικό αν είναι και πεζό. Κάθε πράγμα της ζωής, όμορφο ή άσχημο, ύψηλο ή ταπεινό, έχει δικαίωμα στην Τέχνη.

Γι' αυτό οι μυθιστοριογράφοι αυτής της Σχολής — που λεγόταν και νατουραλιστική ή φυσιογραφική —

μελετούσαν πολύ. Έγραφαν με **ντοκουμέντα**. Πήγαιναν στα εργαστήρια, στα μεταλλεία, στα μηχανοστάσια, στα φρενοκομεία, παντού — για να βλέπουν πως είν' εκεί ή ζωή, πως είναι ο θάνατος ακόμα, και να περιγράφουν και το ελάχιστο με τόνωμα του. Όταν έπαιρναν π. χ. για ήρωα του έργου τους ένα θερμαστή, έναν οδηγό τραίνου, ταξίδευαν μαζί του, μέσα στις λοκομοτιβές, για να βλέπουν τι κάνει αυτός και να μαθαίνουν πως είναι και πως λέγεται και μέσα το κάθε τί.

Όχι λοιπόν φαντασία, αλλά παρατήρηση, μελέτη. Κι' όπως μελετούσαν τη ζωή, τη φύση, έτσι και τον άνθρωπο. Τον ήθελαν αληθινό. Και τον παρατηρούσαν απ' όλες τις μεριές. Ακόμα και τους προγόνους του εξέταζαν, για να ξέρουν τί χρωστή στην κληρονομικότητα και τί στην ανατροφή και στο περιβάλλον...

Έννοείται πως ο ίδιος πόλεμος που γινόταν τότε μεταξύ κλασικών και ρωμαντικών, γινόταν και τώρα — περί το 1880 — μεταξύ Ρωμαντικών και Ρεαλιστών. "Γι' είν' αυτά; έλεγαν οι Ρωμαντικοί. Τί μας νοιάζει για όλες αυτές τις λεπτομέρειες; Το έργο της Τέχνης δεν είναι πραγματικότητα! Πού είναι ή ποίηση; Με την αλήθεια σας — κι' αν είναι πάντα αλήθεια — δεν κάνετε τίποτα. Χρειάζεται και φαντασία. Έχει βέβαια κι' ο Ρωμαντισμός τις υπερβολές του, μα υποφέρουνται οι δικές σας είναι ανυπόφορες!" Κι' όμως οι Ρεαλιστές ένίκησαν. Κι' ήρθε καιρός, που τα μυθιστορήματα του αρχηγού τους, του μεγάλου Ζολά (1840-1902), ξεδούδωναν σ' εκατομμύρια αντίτυπα — διάδοση κι' επιτυχία που δεν την είχαν ποτέ ούτε τα καλύτερα των Ρωμαντικών. Όταν π. χ. πρωτοβγήκε ή «Ταβέρνα» του Ζολά, πούλησε ένα εκατομμύριο αντίτυπα. Όταν πρωτοβγήκαν οι «Αθλιοι» του Ουγκώ — ρωμαντικό μυθιστόρημα — πούλησαν μόνο διακόσιες χιλιάδες.

Άλλα σιγά-σιγά πέρασε κι' ή μεγάλη άκμη του Ρεαλισμού. Είμαστε τώρα στα 1900. Οι άνθρωποι βαρέθηκαν επιτέλους τις ατέλειωτες περιγραφές, τις ιατρικές ψυχολογίες, τις ωμότητες και τις άσχημιες της ζωής. Προπάντων τις πολλές λεπτομέρειες. Και σαν αντίδραση πάλι, ήρθε τότε ο **Συμβολισμός**. Αυτός είχε φανεί πρώτα-πρώτα στην ποίηση.

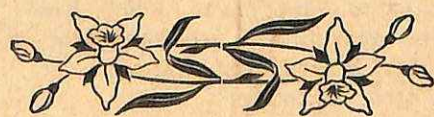
Άλλα έπειτα απλώθηκε και σ' όλα τα είδη της Τέχνης. «Την αληθινή ζωή θέλετε; είπαν οι Συμβολιστές. Πολύ καλά. Μή γυρίσετε στο ρωμαν-

τισμό, που ψευτίζει τη ζωή και τη νοθεύει. Ο κόσμος όμως είναι γεμάτος **σύμβολα**. Όλ' αυτά τα πράγματα που βλέπετε, έχουν το νόημά τους. Ένα βουνό. Περιγράψτε το όσο θέλετε πιστά. Προσπαθήστε όμως να ιδείτε και τί συμβολίζει. Το ίδιο κι' ένα λουλούδι, κι' ένα πουλί, και μια μηχανή, κι' ένας άνθρωπος. Όλα, όλα έχουν το συμβολισμό τους. Την ιδέα τους. Κι' ο συμβολισμός είναι ή ποίηση των πραγμάτων κι' ή μεγάλη αλήθεια της ζωής. Το λουλούδι που προτιμά απ' όλα μια κόρη, και το καλλιεργεί, και στολίζεται πάντα μ' αυτό, είν' ένα σύμβολο. Μα κι' ή ίδια ή κόρη, που αγαπά τόσο ένα λουλούδι, είναι ένα σύμβολο έπίσης.»

Όπως όλα στον κόσμο, κι' ο Συμβολισμός, αφού βασίλεψε λίγον καιρό άκρατος κι' υπερβολικός, πέρασε. Η σημερινή τέχνη δεν είναι παρά ένα κράμα Ρεαλισμού και Συμβολισμού. Κι' οι άμετρητες Σχολές, οι άπειροι **-ισμοί** που φάνηκαν τελευταία, είναι απλές παραλλαγές. Καθώς σ'ας είπα, οι κυριώτερες είναι οι τέσσερις που εξέτασαμε. Και συγκεκριμένα: **Κλασικισμός**, είναι ο τρόπος και το πνεύμα της Τέχνης των αρχαίων Έλλήνων και Ρωμαίων. (**Κλασικό**, δηλαδή τέλειο, λέμε ακόμη και το σύγχρονο έργο, όταν είναι μεγάλο και καθιερωμένο). **Ο Ρωμαντισμός** έσπασε τάρχατα καλούπια, έκαμε δικούς του κανόνες κι' άφησε τη φαντασία ελεύθερη ν' αλλοιώνει και να ξεωραίζει την πραγματικότητα. (Γι' αυτό κάθε φαντασιοκοπικό και πολύ αισθηματικό πράγμα το λένε περιφρονητικά **ρωμαντικό**). **Ο Ρεαλισμός** προσπάθησε ν' αποδώσει τη ζωή και τον άνθρωπο όπως είναι: την πραγματικότητα. (Και κάθε τί που φαίνεται τραχύ, ωμό, γυμνό, το λένε με αποστροφή **ρεαλιστικό**). Τέλος ο **Συμβολισμός** θέλει να βρίσκει τα σύμβολα μέσα στην πραγματικότητα, που είναι ή ποίησή της. Κι' έπειδή τα σύμβολα δεν είναι πάντα τόσο φανερά, τόσο νοητά, κάθε τι ακατάληπτο ή δυσνόητο, το λένε **συμβολικό**.

Δεν έχω τόπο να σ'ας μιλήσω γ' αυτές τις Σχολές στην Ελλάδα και να σ'ας πω ποιοι από τους «κλασικούς» — με τη δεύτερη σημασία της λέξης — λογοτέχνες μας τις αντιπροσωπεύουν. Ίσως το κάμω άλλη φορά.

Σ'ας ασπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΚΛΑΙΩ, ΧΡΥΣΗ ΜΟΥ

Κλαίω, χρυσή μου, μοναχή στης νύχτας την έρημη,
Όνειράτα που πλάστηκαν
και γίνηκαν συντριμμία,
Κι' ή θύμηση μου τραγουδεί
σε νοσταλγίας τόνους,
Φιλίες διαβατήρες,
λησμονημένους πόνους.

Κλαίω, χρυσή μου, μια ζωή που έσβυσε στα χρόνια
Της νεότητας και της όμορφιάς
και θε να μείνη αιώνια
Για το δικό σου το χαμό,
άνειπωτη μια θλίψη.
Κι' ή πονεμένη μου ψυχή
σε προσευχή έχει σκύψει...

Κλαίω, χρυσή μου, και πονώ για τ' όμορφο άγγελούδι,
Που έζησε όσο ένα γλυκό,
απόκοσμο τραγούδι...
Σαν το λουλούδι το λεπτό
που άνθιζε λίγη ώρα,
Γιατί το δένει ξαφνικά
ή μανιασμένη μπόρα.

Μ' απ' όλα, κλαίω πιο πολύ
τα δόλγυλά σου μάτια,
Της καλοσύνης ούρανος,
μ' όλανθισμένα πλάτια.
Της πάναγνης ψυχούλας σου
τά ρόδα και τα κρίνα,
Όλα καθρεφτιζότανε στα δυό σου
μάτια εκείνα!

Τα μάτια αυτά που μοιάζανε
άτιμητα πετράδια,
Κι' οι βελούδινες τους ματιές
θεϊκού όνειρου χάδια,
Ήταν πηγές παρηγοριάς
και δύναμης για μένα...
Πώς σ'ας λυπόμηναι,
φωτερά ματάκια, αγαπημένα.

Μαζί σου όμως δε σβύσανε
τά μάτια τα πανώρια.
Τη λάμψη τους μ'ας στέλνουνε
όσο κι' αν ζούμε χωρία.
Γι' αυτά ο Πλάστης άνοιξε
την άγκαλιά του πλέρια.
Και γίνηκαν στον ούρανο
δυό φωτοβόλα άστέρια.

Ρέμβη

ΣΤΟ ΞΥΠΝΗΜΑ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ

... Με τ' άνοιγμένα τα φτερά
στή χώρα της τρανής χαράς...

Μόλις ο Άντρέας μ' έσπρωξε απ' τις
αίθριες των πλάνων όνειρων χώρες
στή πραγματικότητα. Θαμνοχαράζει...
Η νυχτιά ανάλαφρα τυλίγει το σκοτεινό της σάλι, προσηνύοντας πως θα
τρέξει στο χρονονότο δρόμο μια γλυκειά, όμορφη μέρα. Λίγες φεγγαβολιές άσποδένουν τη μυωμένη πλάση
σταλμένες απ' το φεγγάρι κι' από τα
λίγα άστέρια που τρεμολάμπουν από
μην στο βαθυγάλαξο ύδρανό. Η ματιά
μου ξανοίγεται σ' ένα άπέραντο όριζόντα. Μπροστά μου, ψηλά βουνά, πλάι
μου γαλήνια θάλασσα, και το βλέμμα
μου διατρέχοντας, έναν φαρδύατέλειωτο
δρόμο, κάνει το νού μου ν' άρμενι-

ζη στο πέλαγος της περασμένης μου
ζωής. Η σκέψη μου, βυθισμένη σε στο-
χασμούς, σταματάει κάπου-κάπου σε
κάνα μαγευτικό και ξεκούραστο στα-
θμό της ζωής μου.

Όλοι είναι βυθισμένοι ακόμη στη
νάρκη του Όνειροδότη. Μόνη μέσ' στη
μαγεύτρα φύση, στη σιγαλιά της έξο-
χης που κόβεται απ' τα τερετίσματα των
πουλιών και τ' άχολοήματα των προ-
βάτων που βόσκουν σε μια πλαγιά του
βουνού. Λίγοι γλυκοί ήχοι σκορπιστη-
καν τριγύρω, και μια άρμονια μέλω-
δία μ' έστρεψε προς τ' αντικρινό βου-
νό. Ήταν μια φλογέρα, που θορυβού-
σε τα περασμένα νιάτα του γέρον βο-
σκού.

Συνήλθα από τ' όνειροπλάναμα και
ψιθύρισα ένδόμυχα: «Τί μαγεία! Τί ό-
μορφο ξύπνημα! Τί ώρατο θαμνοχα-
ράμα!» Δεν πρόφτασα να τελειώσω,
κι' ένας πυροβολισμός έκανε την ψυχή
μου να σφίξει, νομίζοντας πως κάποιο
πουλάκι, μια άγνη ψυχούλα, στο βόλι
κάποιου κυνηγού χανόταν. Μ' άμέσως
σχεδόν μια σπαραχτική παρακλητική
φωνή, που έφτανε σε δυό τρεμάμενα χεί-
λη από μια πληγωμένη ψυχή, έλεγε

«βοήθεια, πιάστε με, σκοτώθηκα!» Α-
ναρθρες κραυγές ακολουθήσαν κατόπι,
κι' είδα, όχι πολύ μακριά, έναν άν-
θρωπο μετά από λίγα γρήγορα βήμα-
τα να πέφτει. Άρχισα τις φωνές...
ξύπνησαν όλοι... σε λίγο ένα αυτο-
κίνητο έτρεξε...

Πεσμένος μέσα σε λίγα αίματοβαμ-
μένα ρυάκια, ο δύστυχος κυνηγός. Αν-
τί να τρέξει ή σφαίρα σ' έκεινο που
σημάδευε, έσκαψε δίπλα του, σακα-
τεύοντας το δόλιο του χέρι. Παρέκει,
τότουφεκι, ριγμένο στα θρούμπια, σου
γεννάει τη φρίκη.

Ο ήχος της φλογέρας κόπηκε για
να τον διαδεχτεί το πονεμένο βογγητό
του άμοιρου κυνηγού. Τον έβαλαν στ'
αυτοκίνητο. Με πόνο άμετρο μάζεψε
τις λίγες δυνάμεις που τ' άπόμειναν
και φώναξε, ένω τα δάκρυα κύλαγαν
στα χλωμά του μάγουλα: «Γυναίκα μου!
παιδιά μου!»

Ένα τελευταίο σπαραχτικό κλάμμα
άκουστηκε κι' ύστερα τ' αυτοκίνητο έ-
τρεξε σαν άστραπή στο μακρύ δρόμο.
Μόλις ανέβαινα τα σκαλιά της βεράν-
τας, το είδα να στρίβει στη γωνιά του
δρόμου, ένω την ίδια στιγμή ο χρυσά-
χτιδος Φοίβος πρόβαλλε τα γέλαστά του
μουστάκια πίσω απ' το βουνό. Η σκέ-
ψη μου είχε ανέβει στ' αυτοκίνητο κι'
έτρεχε μαζί του...

Την ψυχή μου έσφιξε πιοτερο ένα λυ-
πημένο σθένισμα... Ήταν το πιστό
σκυλί του, που έλαιγε πάνω στο μα-
τωμένο χρώμα.

Την ίδια στιγμή, τ' απαλό άγέρι έ-
φερε λίγους απαλόσφυρους ήχους της
Κυριακάτικης καμπάνας και τότε γονα-
τιώμενη μπρός στη μεγάλη ψυχή του
άπειρου, μπρός στον καλό Θεό, άφισα
να φτάση σιμά Του μια δλόθερη πα-
ράκληση για τον άτυχό κυνηγό.

Η θάλασσα, το ίδιο γαλήνια, έξα-
κολουθούσε να διπλώγη τα κυματάκια
της στο γαλό, και τα προβάτια, ά-
τάραχα έβροσαν στο ψηλό βουνό, ένω
ο ήλιος, μεγαλόπρεπος, σπόρπιζε παν-

τού τις χρυσαχτίδες του. Η φύση τά-
χα θα εξακολουθούσε νάναι όμορφη,
πλανεύτρα, μένοντας άναίσθητη
στον βαθύ πόνο του δύστυχου κυνηγού;

Και νάμαι μέσ' στα δυό λεπτά

Άντίχτοπος μιας συμφοράς...

Άγνη

ΛΑΧΤΑΡΕΣ

Έκεινο το πρωινό πήρα το στενό
μονοπάτι που βγάζει ψηλά στο βουνό.
Ήσυχία παντού και γαλήνη. Τ' αη-
δονάκι ψηλά στο δέντρο ψάλλει χα-
ρούμενο και μου φαίνεται πως σε μέ-
να μιλάει.

Τί ώρατα που είν' ή ζωή του χο-
ριού! Πήγαινε σε χωριό, μακριά απ'
την πόλη, να νοιώσης την έλευθερία.
Νά ζής όπως εγώ, χαρούμενη, να γυ-
ρίζεις όλη μέρα όπως εγώ πετάω από
κλαδι σε κλαδί και να διαλαλές παν-
τού τη χαρά της άπλης ζωής, όπως ε-
γώ με το τραγούδι μου.

Και το ψηλό δέντρο, άνοιγοντας όσο
μπορούσε τα κλαδιά του στον ήλιο και
στον αέρα, μουρμούριζε άργα σά να
έπιβεβαίωνε τα λόγια του άηδονιού.

Γαλήνια... γλυκειά... ήρεμη...
ή ζωή του χωριού.

Και πιο κάτω ένα ρυάκι που έτρεχε
γοργά ανάμεσα απ' τα χορτάρια μου
φώναζε:

Τί ώρατα που είναι στο χωριό!
Όπως εγώ διάφανη και χαρούμενη θα
κυλάει ή ζωή σου εκεί. Πήγαινε να
βοής γαλήνη και χαρά στο χωριό, να
βοής την ευτυχία ίσως. Πήγαινε...

Και τ' άγριοδούλουδα, που παρακο-
λουθούσαν το γοργό πέραςμα του ρυα-
κιού, έσκυψαν τα κεφαλάκια τους και
μέ βεβαίωσαν.

Ναί, δίκιο έχει...

Τα λόγια αυτά που μου ψιθύριζε ή
ίδια Φύση, ξύπνησαν μέσα μου βαθειά
νοσταλγία για το χωριό. Νά μπορού-
σα να πήγαινα κι' εγώ! Όλα όμως
με κρατούν στην πόλη.

Ξεκίνησα λοιπόν βιαστικά να γυρί-
σω για να μην ακούω άλλο πια τα λό-
για αυτά των λουλουδιών.

Και φεύγοντας μ' ακολουθούσε το
τραγούδι τ' άηδονιού απ' το ψηλό δέν-
τρο:

Τί ώρατα που είν' ή ζωή στο χω-
ριό και στη φύση!

Τρελλή Ζαννέτ

ΠΩΣ ΘΑΘΕΛΑ ΚΙ' ΕΓΩ...

Ο ήλιος χανόταν σιγά σιγά, σκορ-
πώντας ένα γλυκό ρόδινο χρώμα. Έ-
λαφρό αεράκι ρυτίδωνε τη θάλασσα,
και τα πουλάκια πετούσαν βιαστικά
για τις φωλιές τους.

Καθισμένη στην άκρογαλιά του Μέ-
τελα, κοίταξα προς το μέρος του λι-
μανιού. Μια μικρή μουσαμαδένια βαρ-
κούλα άρμενιζε περήφανη σαν τον κύ-
κνο. Το λευκό πανάκι της φούσκωνε
απ' το ζέφουρο και την οδηγούσε προς
το μέρος του λιμανιού.

Σε λίγο, ή βαρκούλα ήρθε κοντά μου
και τότε διέκρινα τ' όνομα Φλόρα. Ά! το
ψευδώνυμό μου! Μια παράξενη συγ-
κίνηση με κυρίεψε, και την κοίταξα
την ώραία βαρκούλα μ' άχορταγιά.
Πώς θάθελα να την είχα πάντα μπρο-
στά μου, να την κοιτάζω!

Μά ή βαρκούλα πάλι άπομακρύνθη-
κε κι' εγώ έμεινα στη θέση μου και

ἐλαβε τοὺς τόμους.) **Β. Σταμέλον** (δὲν πειράζει, φτάνει νὰ μὴ γράφῃς τώρα πού γύρισες· νὰ πάρῃς ὅμως καὶ ψευδώνυμο· χαρτί σου ἔσται.) **Μίκυ-Μάους** (ναί, τελειόφοιτος, κι' ἀπὸ τὸ ἐρχόμενο καλοκαίρι «διακοπὲς ἀτέλειωτες, αἰώνιες»· ἀλλὰ τί νὰ γίνῃ! εἶναι ἀνάγκη νὰ σκέπτεσαι ὅλ' αὐτὰ καὶ νὰ λυπᾶσαι; .) **Σκέρ-τσο Σοπὲν** (αὐτό, εἶδες, σου ἐνέκριναν· χαίρω πολὺ κι' ἐλπίζω, μ' ὅλα σου τὰ μαθήματα, νὰ μὴ γράφῃς.) **Οὐράνιο Τόξο** (ἔκαμες πολὺ καλὰ! θὰ ἐπιθυμοῦσα μάλισ-τα νὰ ἐξακολουθήσῃς· δὲν τὸ διάβασα ἀκόμη, γιατί μὲν αὐτὴ τῇ στιγμῇ τὸ ἔλαβας.) **Ματωμένο Δαφνόκλαδο** (μπορεῖς νὰ στείλῃς περιγραφή, σύντομη, γιὰ τὴ Σελίδα· φωτογραφία ὅμως ὅχι· χαρτί ἔσται.) **Τάσος Λούζης** (ὁ κ. Σ. σ' εὐχαριστεῖ πολὺ· ὅχι ὅμως τῆς «Στέλλας Βιο-λάντης», ἀλλὰ τῆς «Φωτεινῆς Σάντρη» γιορτάσθηκαν τὰ 25 χρόνια.) **Ἰέρειαν τῆς Τρέλλας** (καλῶς ἦλθες! σὲ συχαίρω πού, ἂν καὶ ἄρρωστη τόσοις μῆνες, κατάφερες νὰ προβιβάσῃς.) **Ἀριστόβουλον Μάνε-σην** (συχαίρω θερμῶς.) **Ἀππιανόν, Σαν-θὸ Ποντικί, Ἑλλήν Δ. Ἰωαννίδου** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολάς ἔλαβα μετὰ τὴν 30 Σεπτεμβρίου θάπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 266ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου εἶναι δεκταὶ με-χρι τῆς 21 Δεκεμβρίου.

544. Δεξιόγραφος

Μιὰ νότα κι' ἕνας σύνδεσμος
"Ἄν ἐνωθοῦν μαζί,
"Ἐνας μέγας ποιητὴς
Δικός μας ἀναζει.

Γολιάθ

545. Στοιχειόγραφος

Σὲ πειράζει στὸ παπούτσι;
Σοῦκαμε ἴσως καὶ πληγὴ;
Μ' ἂν ἔχῃς μυαλό κομποῦτσι,
Κόψ' τῆς σὺ τὴν κεφαλὴ,
Κι' ἔτσι ἀκέφαλη—ἐλα, γιὰ σου!—
Νὰ τὴ δώσης τῆς γιαιγιάς σου.

Νέκ' Ἑλλάς

546. Ἀναγραμματισμός

Κάτι τι πού λυώνεται
Σὰν κερί καὶ σώνεται,
Τάναγραμματιστὶζα
Κι' ὦ! τί ἀσχημάτατο
Πλάσμα, φοβεράτατο,
"Ἀξαφν' ἀντικρύζω!

Ρασπουτίν

547. Αἵνιγμα

Τὸ ἀρσενικό μου, τί λαμπρό,
Φεγγοβολᾷ στὸν οὐρανό.
Τὸ θηλυκό μου στὴν Ἀσία
Χώρα—χωρὶς ὀρθογραφία.

Λυσοχαρτο

548. Κῶβος

* * * * *
"Οριζοντίως ἐκ τῶν ἄ-
νω: βασίλισσα μήτηρ
δυστυχῆς, εὐπλαχνία,
* * * * *
χώρα τῆς Ἀσίας, ἀρ-
* * * * *
χαία ποιήτρια. Καθέ-
* * * * *
τως ἐξ ἀριστερῶν: πο-
* * * * *
ταμὸς τῆς Ἑλλάδος, χρονικὴ διαί-
ρεσις, γοργών. Διαγωνίως, ἄνω: πα-
τριάρχης τῆς Γραφῆς. θεά· κάτω: ἄν-
τωνυμία, ἐπίρρημα τόπου.
Μῦρον τῆς "Ἀνδρῶν

549-553. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ προσθήκῃ ἑνὸς γράμματος εἰς ἑ-
κάστην τῶν κάτωθι λέξεων, πάντοτε

τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀνα-
γραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

Σῦρος, Τήνος, Οὐρανία, ἄρτος, ἔτος.
Γεώργιος Δ. Μαυρίδης

554-556. Ἀπροσδόκητα

- 1.—Ποῖα πόλεις δὲν θὰ γηράσῃ ποτέ;
- 2.—Μέ μικρὸν τῶν γεταίῃ πηλός· μὲ κεφαλαῖον ἄνθρωπος, ἀλλ' ὅχι Ἑλλήν.
- 3.—Τρία τέσσαρα πόσα κάνουν;

Θάλης Βλαστὸς

557. Ἀκροστιχίς

Τὰ τέταρτα γράμματα τῶν κάτωθι
ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν ἀρχαῖαν
περίφημον βασιλίσαν:

- 1, Πτηνὸν τῆς αὐλῆς ἄρρεν· 2, Πο-
ταμὸς τῆς Ἑλλάδος· 3, Μικρὰ νῆσος
τοῦ Αἰγαίου· 4, Ἡφαίστειον τῆς Ἰτα-
λίας· 5, Πούς ἀρχαίου στίχου· 6, "Ο-
που θὰ ὑπάγουν οἱ καλοὶ· 7, Ἑλληνι-
κὸν πέλαγος· 8, Πόλις τῆς Πελοπον-
νήσου· 9, Δένδρον ἀειθαλές.

"Ηχώ τοῦ Μαινάλου

558. Ἑλλιποσύμφωνον

πνς - κλς - πρ

Παπαρούνα

559. Γρίφος

διε διε διε διε
διε διε διε διε
διε διε διε διε
διε διε διε διε
κριθὴ 1. 3

Ζήτω τὸ 21

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευματ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 32

367. Φειδίας (φίδι, ἄς).—368. Αὐλός-
δαυλός.—369. Μέγας-μέλας.—370. Λα-
μία-Λάμια.

371. Θ Ρ Γ Α Ρ
Γ Ε Λ Ω Σ
Θ Α Λ Α Μ Ο Σ
Ρ Ω Μ Ο Σ
Σ Ο Σ
Σ
372. Χρόνον φείδου
(Ἡ ἀνάγνωσις κατὰ
στίχον ἐκ τῶν κάτω
καὶ ἐκ δεξιῶν πρὸς
τάριστερά.)—373. Φο-
βοῦ τὰς διαβολὰς κἂν
ψευδεῖς ὦσιν.—374.

ΜΗΔΕΝ ἈΓΑΝ (Μένω, Ἥρω, Δέχο-
μαι, Ἑπαιῶ, Νηγεμία, Ἀπλοῦς, Γνή-
σιος, Ἀσθενής, Νέος).—375. Σκύλος
πού γαυγίζει δὲν δαγκάνει.—376. Σο-
φοῖς ὁμιλῶν, σοφὸς καὶ τὸς ἀποβήσει
(σ' ο φῖ, σ' ο μι, λον, σ' ο φῶς, κα-
φτός, ἀπὸ βῆ σῖ).

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς **Α' Περιόδου** (1879—1893) ἀπὸ
τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν
ἀκόμη μόνον οἱ ἐξῆς τρεῖς: 7ος, 14ος,
καὶ 18ος. Ἐκαστὸς τόμος δρχ. 25, τα-
χυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δρχ.
28,50 διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δρχ.
40 διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς **Β' Περιόδου** (1894—1932), ἀπὸ
τοὺς ἐκδοθέντας 39 τόμους ὑπάρχουν
οἱ 38 (διότι ὁ τοῦ 1918 ἔχει ἐξαντλη-
θῇ). Ἐκ τούτων, οἱ μὲν Τόμοι τῶν ἐ-
τῶν 1894—1928 τιμῶνται ἕκαστος ἄρ-
γραφος δρχ. 30 καὶ ραμμένος δρχ. 35.
Οἱ δὲ Τόμοι τοῦ 1929, 1930, 1931 καὶ
1932 τιμῶνται ἕκαστος ἄργραφος δρχ.
110 καὶ ραμμένος δρχ. 115.

Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου
προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τιμὰς: Διὰ τὸ
Ἐσωτερικὸν δρχ. 5 ὁ ἄργραφος καὶ δρχ.
15 ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικόν
δρχ. 35 εἴτε ἄργραφος εἴτε ραμμένος.

**Παρακαλῶ πολὺ ὅσους χρωστοῦν
τῇ συνδρομῇ τους νὰ τὴν στείλουν
τὸ γρηγορώτερον. Ἄς ἔχουν ὑπ'
ὄψει τους, ὅτι οἱ συνδρομῆς αὐ-
τὲς εἶναι ὁ μόνος μου πόρος· ἡ
καθυστερήσει ἐπομένως δυσκο-
λεύει πολὺ τὸ ἔργο μου πού ἀ-
παιτεῖ ὅχι μόνο μεγάλους κό-
πους, ἀλλὰ καὶ μεγάλα ἐξοδα.**

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἀπλὰ στοι-
χεῖα δρχ. 6, τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10
λέξεων 60 λεπτά ἢ λέξεις· μὲ παγὰ δὲ στοιχεῖα
δρχ. 1 καὶ μὲ κεφαλαῖα δρχ. 1,50. Ὁ χωριστὸς
στίχος δρχ. 5. Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληρώνουν τὰ
διπλά. Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

[ΔΓ'—597]

Διαπλάσπουλα-ες τοῦ **Η'** Γυμνασίου,
ἐπιθυμοῦμε γνωριμίαν σας. Γράψατε:
Βίαν Ζουλούμη, Κυφέλης 74, διὰ
Θεότρελλη, Μέντιουμ

[ΔΓ'—598]

Δάκρυ Ψυχῆς, ἀλληλογραφούμε; Διὰ-
να, Σουζάνα, Χρυσόφωτε "Ἡλιε, γρά-
ψτε μου. Λίλ, ἔσται, περιμένω. Δ/σις:
(ΔΓ'—582). **ΠΕΙΡΑΙΩΤΑΚΙ**

[ΔΓ'—599]

Χλόη=Φιλιακοῦ (θᾶσκαζες ἂν δὲ μὲ
ἐξεδιέκιστο). **Ἀντινέα**=Ρόζεμπερκ
(γιὰ νὰ μάθῃς νὰ μὴν παρασύρῃς ἄλλοτε)
Μαγκαλὺ

[ΔΓ'—600]

Ισμηνούλα μου, γιὰ τοῦ πατέρα σου τὸν
ἄδικον θάνατον, δλόθερμα συλλυπητήρια,
Παπαρούνα

[ΔΓ'—601]

Κυρὰ Φροσύνη, ἔλαβες; **Ἰππόδη τοῦ**
Ἀέρος, περὶ τὸ νὰ στείλῃς τετρα-
διάκι. **Χρυσόφωτε Ἡλιε, Ναπολιτάνα**,
περιμένω ἀπάντησίν σας.

Τάσος Λούζης

[ΔΓ'—602]

Τὸ περίμενα πῶς θὰ μὲ ξεχνούσες, ΓΡΙ-
ΦΕ, ἀλλὰ ὅχι τόσο γρήγορα.
Τάσος Λούζης

[ΔΓ'—603]

Ζήτω ὁ Νάτ Πίγκερτον ὁ σπουδαῖος ἀ-
στονομικός! Πολὺ καιρὸ θὰ βασιάνιζε
τὸ κεφαλάκι του γιὰ νὰ μᾶς ἀνακαλύψῃ!
Ὀνειροπλέχτρα, Γιόλα

[ΔΓ'—604]

Βολιώτικο Ναυτάκι, περιμένω γράμμα
στὴν Λάρισα. Ἀρσέν Λουπέν, ἀνταλ-
λάσσομε τετραδιάκι: **Γιόλα**

[ΔΓ'—605]

Εκδικούμαι: **Ὀριέττα**—Ἀλέκος Πα-
παδόπουλος. Βαρύσαι ἀκόμα;!

Κουκλίτσα

[ΔΓ'—606]

Σκίπτα, ξεφορτώσου με' καὶ ἄς τις
πολυγώνιες.—**Ὀριέττα**, καιρὸ ἔκανες
νὰ σκεφθῇς τίς ἀγγελίες σου. Τόσο δύσκο-
λες ἦταν; **Ἀνρὺ**

[ΔΓ'—607]

Οριέττα, σ' ἀρέσουν τὰ ζωγραφιστὰ
καρτάκια; **Μιμίκα**

[ΔΓ'—608]

Σούξη, καιρὸ ἔχουμε νὰ σ' ἀκούσουμε.
Συγγνώμην... ἀλλὰ γιατί; **Ἀνρὺ**

[ΔΓ'—609]

ΟΡΙΕΤΤΑ—δ ἐντάθῃ παρρησιῶν ΦΡΑΙ-
ΛΙΧ, **Θίασος Χόλλυγουντ**